

Ramar för metoden

BARNVÄNLIG PLATS

För att följa metoden bör vi

En barnvänlig plats ska vara trygg och säker, barnvänlig, inkluderande och stimulerande. Det utgör grunden för platsen. Om det känns osäkert om platsen kommer kunna uppfylla detta behöver planeringen ses över. Ingen barnvänlig plats kan drivas av Rädda Barnen utan att dessa fyra delar uppfylls. Kanske behöver målgruppens antal på platsen begränsas, lokalen måste vara lämplig och vi behöver utifrån kontext och situation vara rätt antal trygga vuxna för att kunna uppfylla minimikraven.

Alla barnvänliga platser ska (utöver Tryggare Tillsammans):

- startas och avslutas på samma sätt (hur skiljer mellan nivå I och nivå II)
- uppmärksamma och ta vidare ifall att barnets rättigheter kränks
- utgå från ett rättighetsperspektiv
- använda befintligt utbildningsstöd
- formulera mål och göra uppföljning av vårt arbete, se handboken för barnvänlig plats

Förutsättningar som behöver vara på plats för nivå II av barnvänligplats är:

- Vi kan träffa deltagarna återkommande
- Vi har tillräckligt med ledare för att kunna ha strukturerade lekar med barnen i olika åldrar
- Vi har tid att planera olika teman och lekar innan vi startar
- Vi har resurser att jobba tillsammans och låta deltagarna vara med och forma den barnvänliga platsen
- Vi har utrymme att ses 30 minuter innan och efter en aktivitet (totalt 60 minuter)
- Vi har kunskapen att pedagogiskt möta barnen och ge det stöd dom behöver där och då
- Vi har en lokal som är anpassad för och lämplig att arrangera strukturerade aktiviteter och fri lek

Rekommendationer

- Föräldrar är rekommenderade att delta i aktiviteterna på en barnvänlig plats även om det går att driva platsen till exempel när föräldrarna deltar i möten eller är på undervisning i anslutning till platsen. Vi måste då särskilt beakta barns trygghet och säkerhet utifrån ålder, särskilt om inte föräldrarna är på plats.
- Vi rekommenderar att göra barn delaktiga i utformandet av platsen och låta barn ha inflytande över vilka aktiviteter som finns att göra.
- Gör medvetna val. Vilka ledare vi har påverkar deltagandet och kvalitén på aktiviteterna. Var platsen ligger och vilka aktiviteter vi har styr vilka som kommer.

Detta är flexibelt och kan anpassas efter lokala behov

- En Barnvänlig plats kan skapas och drivas utifrån olika lokala förutsättningar, valet av nivå styr innehållet och målen.
- Det finns ingen förutbestämd målgrupp eller plats där vi måste vara utan detta avgörs helt av lokala behov. Vi måste alltid bedöma om platsen är lämplig för barn att vara på och vilken funktion i samhället lokalt vi vill ha.
- En barnvänlig plats har inte några styrda aktiviteter eller lekar som måste genomföras, detta är fritt att inspireras utifrån materialet för nivå I och nivå II utifrån förutsättningar och kunskap hos ledarna. Metoden har samlat tips men det betyder inte att det är låst att enbart göra vissa aktiviteter. För att vara säkra på att vi bidrar till att stärka skyddsfaktorer för psykisk hälsa bör vi dock utgå från materialet för nivå II även om vi kan göra justeringar och skapa egna lekar.
- Åldersspannet för den Barnvänliga platsen styr vi över själva utifrån förutsättningar lokalt.

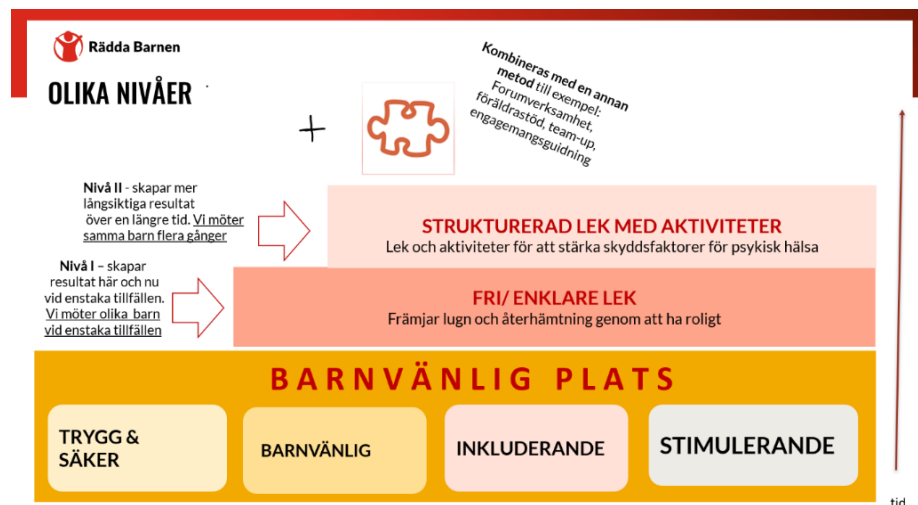
Syfte och mål med metoden

Syftet med Barnvänliga platser är att säkerställa barns rätt till lek och vila samt rätten till liv och utveckling. Vi möter barn som är eller varit med om svåra händelser och erbjuder dem en paus från det som tynger dem och ger möjlighet till återhämtning genom lek och engagemang.

Resurser	Aktiviteter	Prestationer	Kortsiktiga utfall	Medelsiktiga utfall	Långsiktiga utfall
Resurser som behövs för att genomföra aktiviteterna	Direkt effektskapande aktiviteter	Direkt resultat – förutsättning för förändring	Förändring RB förväntar sig uppnå	Förändring RB förutspår att man uppnår	Förändring RB önskar uppnå
Personal + volontärer	Barnen får vara i BVP miljön med trygga vuxna	Barn har deltagit i strukturerade lekar för att stärka skyddsfaktorer för psykisk hälsa	Barn får en ökad tillgång till en trygg plats	Barn upplever att deras skyddsfaktorer för psykisk hälsa har stärkts	Barnen får ökad psykiskt välmående, resiliens och trygghet sin vardag i hemmet och i skolan.
Lokal	Fria lekstunder (Nivå I)	Barn deltagit i fria lekstunder	Barn får en ökad tillgång till roliga och stimulerande miljöer och aktiviteter/lek		Barnen upplever i sin vardag en känsla av normalitet och förutsägbarhet.
Leksaker, material	Strukturerad lek för att stärka skyddsfaktorer för psykisk hälsa (Nivå II)				
Riskbedömning					
Tryggare Tillsammans		Personal och volontärer har följt Tryggare Tillsammans			

På Rädda Barnens Barnvänliga platser driver vi antingen fri/ enklare lek eller mer strukturerad lek beroende på vilka förutsättningar vi har. Den enklare leken – även kallad fri lek - är minst lika värdefull som den strukturerade. Den största skillnaden mellan nivåerna handlar om hur fria barnen är att leka och pyssla vad de vill eller om vi har ledarledda aktiviteter med regler och förutbestämda syften och mål.

Stärkta skyddsfaktorer för psykisk hälsa handlar om att ge barn tillgång till trygga vuxna, skapa bra vanor i vardagen, göra barn delaktiga, stötta barn att prata om känslor samt underlätta för barn att hantera svåra känslor (allt detta utgår från Rädda Barnens material Blandade Känslor).

Sammanfattning av behov

Att sätta upp en barnvänlig plats är ett sätt att snabbt ge stöd till barn som har varit med om svåra händelser eller som är i en kris. Det är tänkt som en kortsiktig insats i en akut situation, men den barnvänliga platsen kan också finnas över en längre tid om behovet finns. Lek och att ha roligt är fokus en barnvänlig plats, viktigt att tänka på är dock att en barnvänlig plats aldrig ska ersätta skola eller fritidshem. Vi bör noga överväga vår roll och funktion i samhället när vi skapar en ny barnvänlig plats. Barn med erfarenhet av migration, som lever i barnfattigdom eller upplever våld är exempel på grupper av barn som befinner sig i en svår och ofta stressfylld situation vars rättigheter vi behöver uppmärksamma mer.

Sammanfattning av Rädda Barnens lösningar

Vi vet att det är viktigt och läkande för barn att få möjlighet att använda sin fantasi, leka och pyssla. Alla barn har rätt till lek, vila och fritid (Barnkonventionen artikel 31) och leken är viktig för barns hela liv och utveckling (Barnkonventionen artikel 6). Att leka kan vara en liten pusselbit i ett hälsofrämjande arbete och Rädda Barnen kan göra stor skillnad genom att skapa positiva upplevelser i en annars svår vardag.

På den Barnvänliga platsen kan vi:

- leka och stimulera och engagera barn att ha roligt
- skapa andrum från oro och stress
- stärka relationen mellan barn och förälder eller en annan trygg vuxen
- ge barn i svåra situationer en vana i en ovanlig vardag
- uppmärksamma om andra rättigheter i barnets vardag inte tillgodoses
- sprida information och länka barn och föräldrar vidare till samhällsinsatser om det finns behov av det
- underlätta för barn att prata om sina känslor och stötta i att hantera svåra känslor som uppstår i lek och aktiviteter
- samla in kunskap om målgruppens behov och föra den informationen vidare för att kunna påverka och skapa mer långsiktig förändring.
- när vi driver nivå II av en Barnvänlig plats fokuserar arbetet också särskilt på att stärka skyddsfaktorer för psykisk hälsa.

Mer information om stärkta skyddsfaktorer för psykisk hälsa samt lekens betydelse, se handboken.

Tips på samarbetspartners

Exempel på partners kan vara integrationsenhet på kommunen, kultur och fritid, socialtjänsten, bibliotek, Migrationsverket, studieförbund med flera. Viktigt att lokalt besvara frågan vad andra redan gör och hur vi kompletterar dem. Ingen plats är "blank" när vi startar upp.

Tips för finansiering

På Barnvänlig plats har vi många gånger möjlighet att få rummen inredde av IKEA. Företag kan också sponsra tex lekprodukter (se Trygg lek och Återhämtning) samt fika eller mellanmål. Vanliga medel för Barnvänlig plats kan vara generella pengar som stöttar integrations- och migrationsarbete till exempel respons- och krisfinansiering eller utlysningar från Länsstyrelsen. Ibland kan kommunen eller andra sponsorer stå för lokalkostnad och busstransporter.

Förhållningssätt som vägleder oss i arbetet

För att en barnvänlig plats verkligen ska ge ett bra stöd behöver vi skapa en miljö som är trygg och säker, barnvänlig, inkluderande och stimulerande. Vi ser barn som rättighetsbärare där vi genom lek och aktiviteter också kan stärka föräldrarna i sin roll att förverkliga barnets rättigheter. Vi har ett lugnt förhållningssätt. Genom att vi själva har ett lugnt och vänligt bemötande minskar vi stress och kan genom den barnvänliga platsen skapa nya positiva erfarenheter för både barn och vuxna. För nivå II utgår vi från *Blandade Känslor* där vi stärker barns skyddsfaktorer för psykisk hälsa. Vårt ledarskap ska utgå från detta förhållningssätt. Det finns stöd för detta ledarskap i introduktionsutbildningen.

Resurser för arbetet

Barnvänlig plats kan drivas helt ideellt med få resurser, eller flera dagar i veckan med anställd personal. Det betyder att behovet av resurser ser väldigt olika ut beroende på lokala förutsättningar och nivån av verksamhet.

I arbetet med metoden finns följande volontäruppdrag

Aktivitetsledare - Kan vara volontär eller anställd.

Samordning - Behövs för volontärer för att säkerställa att det alltid finns tillräckligt många ledare på plats. Samordning kring lokalen, ledarna, aktörer i närområdet, ansvarig ordförande eller chef. Ofta ansvarig för utbildningsinsatserna. Kan vara volontär eller anställd.

Kompetens och utbildning

En aktivitetsledare bör ha kulturell och kontextuell kompetens. En fördel om de språk som talas av målgruppen finns representerade hos ledarna. En aktivitetsledare ska ha ett intresse av att leka med barn och gärna ha tidigare erfarenhet av att ha hållit i gruppaktiviteter för barn eller någon form av socialt arbete. Några särskilt intressanta personer att hålla utkik efter är fritidsledare, lärare, idrottsledare eller barnskötare. För nivå II ställs mer krav på samordning, projektledning, struktur och planering varför det kan vara bra att ha en grupp av personer som kompletterar varandras kompetenser. Att ha ett intresse för barns rättigheter och samhället är en fördel för att kunna förstå det sammanhang som den barnvänliga platsen finns i.